

svájci zsidó szervezet vezetőjével; erre augusztus 10-én egy nagyobb találkozó következett, amelyen részt vett Huber és a 17 legnagyobb Svájcban működő belföldi és nemzetközi zsidó szervezet és ügynökség képviselője, egyebek közt a Zsidó Világkongresszus, a Jewish Agency, a Palesztina Hivatal és a Joint küldöttei. Burckhardt ismertette a magyarországi zsidók helyzetét, a fő hangsúlyt az NVK tevékenységére helyezve. A találkozó egyik célja az volt, hogy megértesse a helyi és nemzetközi zsidó szervezetek vezetőivel: egybe kell hangolniuk tevékenységüket.¹⁹ Noha a tanácskozások, akárcsak a zsidó szervezeteknek benyújtott feljegyzéseket és memorandumokat, bizalmasan kezelték, a németek mégis tudomást szereztek tartalmukról. (Gyakran elcsípték a leveleket, köztük olyan emlékiratok másolatát is, mint amelyet a zsidó vezetők küldtek isztambuli vagy palesztinai vezetőársaiknak.²⁰)

Az NVK sohasem érte el a Veesenmayer előtt júliusban felvázolt célokat; augusztusban pedig már jobban érdekelte két másik, a zsidó közösségnek nagy fontosságú terv: a spanyol, svájci támogatással lebonyolítandó emigrációs elgondolások és a gyermekek mentése. Július 12-én a Zsidó Tanács értesítést kapott, hogy Spanyolország kész 500 gyermek befogadására. A budapesti spanyol ügyvivő, Angel Sanz-Briz javaslatára a Tanács rábírta az NVK-t, hogy vegye oltalma alá a külföldi védettségu gyerekeket. Az NVK augusztus elején igent mondott e javaslatra, így legális mozgásteret bővült, mert az „idegen” állampolgárok védelmére is kiterjeszthette működését.

A spanyol felajánlástól indítva Burckhardt augusztus 9-én felkereste Bothmer Károly bárót, a berni magyar követség vezetőjét. A báró azt javasolta, hogy Hans Bachmann, az NVK főtitkára találkozzék Tahyval, aki korábban kezeskedett az NVK-nak azért, hogy a palesztinai kivándorlási engedéllyel, vagy semleges országoktól való beutazási engedéllyel bíró magyar zsidók elhagyhatják az országot. A Csopey által augusztus 26-án tolmácsolott magyar válasz úgy szólt, hogy a magyar kormány el fogja ismerni az NVK illetékességét minden olyan segély- és kivándorlási ügyben, amelyet a magyar kormány képvisel vagy kezdeményez. Az NVK ki is használta helyzetét, és számos alkalommal szorgalmazta, hogy a magyar kormány gyorsítsa meg a budapesti svájci követség által felkarolt 2000 zsidó kivándorlását.²¹ Továbbította a szövetséges kormányok ugyanilyen értelmű feljegyzéseit is. Augusztus 16-án például a brit és az amerikai kormány közölte a magyarokkal, hogy elfogadták Magyarország korábbi ajánlatát (lásd a 25. fejezetet) és „megteszik a megfelelő előkészületeket a Magyarországról távozó és semleges külföldre vagy az Egyesült Nemzetek országaiba érkező zsidók gondozására”²². S jóllehet ezek az erőfeszítések mindaddig folytatódtek, amíg csak a szovjet erők fel nem